

A sarki szatócstól a nagy ABC-ig

Rekonstrukció és kereskedelmi központ Növekvő igények – javuló szolgáltatások

Úpesten a múltban, viszonylag sok kis üzlet működött. Az itteni lakosságnak meglehetősen nagy százaléka volt kisiparos és kereskedő.

Sok kis alapterületű, korszerűtlen, raktár nélküli üzlet maradt a múltból erre a kerületre. A kis szatócüzletek és egyéb parányi boltocskák később a megnövekedett igényeket már nem tudták kielégíteni és a forgalmat sem.

Az államosítások után, — csakúgy, mint az ország más területén — itt a kereskedelemben is megkezdődött egy egészséges és nagyon is szükséges koncentrációs folyamat. Közérthálózat épült, új helyiségekben, vagy több, kis üzlet összevonásával és később a lakosság a nagy Csemege-áruházakat, a modern ABC-eket kedvelte meg leginkább.

Ezt a folyamatot több tényező segítette elő. Így például az állandóan növekvő forgalom, a szükségszerű készletnövekedés, a választékbővítés, újdonságok megjelenése és a világhírességeként tapasztalható központosított ellátás.

Az utóbbi időben különösen meggyorsult ez a folyamat. Főként az elmúlt öt évre jellemző a nagy ABC-áruházak hálózatának bővülése. Ezek az új áruházak önkiszolgáló jellegűek, korszerű, kultúrált vásárlási lehetőségeket kínálnak és kivétel nélkül nagy alapterületű helyiségekkel rendelkeznek.

Legnagyobb közülük 800 négyzetméteres alapterületével a Csemege ABC, de a Városkapu-i, a Szilágyi téri, Pozsonyi úti, Megyeri úti és az Izzó lakótelepi ABC is kielégíti a megnövekedett igényeket.

Természetesen a nagy ABC-k elkészülése és működése mellett sok kisebb bolt

átalakítására és bővítésére is sor került.

A kerület élelmiszer-ellátásában a legnagyobb jelentőségét mégis az István téri piacnak van, amely 36 millióos beruházással készült

és mondhatjuk, hogy Budapest legszebb, legkorszerűbb vásárcsarnoka lett.

Korábban három kis piac volt Úpesten, most ez az egy méltóképpen helyettesíti a többi, bár a Megyeri úti új ABC-nél 1974-re a piac rekonstrukciója is várható.

A következő 10—15 év a kereskedelem és szolgáltatás területén a tervek, a megvalósuló elképzelések időszaka lesz. A kereskedelem fejlesztését meghatározza az új városközpont kialakulása és az ötödik öt éves tervben felépülő káposztásmegyeri lakótelep. Nem közömbös a kereskedelmi hálózat fejlődése szempontjából az a tény sem, hogy a metró 1980—82-re eléri Újpestet is. A megállóknál természetesen forgalmi góccok alakulnak ki. Ezeknél kell elhelyezni majd a lakosság ellátását biztosító kereskedelmi létesítmények nagy részét.

Már most számolni kell a kialakuló nagy csomópontokkal, mint a Váci út—Árpád út kereszteződése, az István tér, az Árpád út—Rózsa utca kereszteződése. Rákospalota—Újpest vasútállomás és a Január 10. tér környéke.

A kerület kereskedelmi centruma az István téren alakult ki, mintegy 200 000 lakossal.

Az Állami áruház a növekvő igényeket nem tudja majd kielégíteni, bár ez a 20 éves áruház nagy népszerűségnek örvend mindenkor áruválasztékával, udvarias kiszolgálá-

sával és a sok ötlettel, amivel az itt dolgozók igyekeznek minél jobban kielégíteni a vásárlók igényeit. Mégis valószínű, hogy további iparcikküzletekre lesz majd szükség ezen a környéken.

Újpest rekonstrukciója és a kereskedelmi hálózat szélesítése, bővítése együtt halad.

Az első szakaszban a kereskedelem részéről 6660 négyzetméter alapterülettel 15 egységet terveztek.

Szó van italtoltok átalakításáról, az Árpád Éttermet önkiszolgáló bisztróvá alakítják majd, az Újpest Cukrászda Imbisz büfé néven szolgálja majd jobban a lakosság igényeit.

A Váci út, Paksi József utca sarkán nagy ABC-áruház épül, mely az Izzó és a környező gyárak gondjait is megoldja.

A kereskedelmi szolgáltatás, — melyhez a vendéglátás, a kölcsönzés és házhozszállítás tartozik — bizony ma még nem minden tekintetben kielégítő. Az üzemek ellátása megfelelő, az iskolákat, óvodákat a Baross utcai gyermekélelmiszeri konyha látja el, de időszakonként besegít már a XIII. kerület is.

A vendéglátás másik ága, a közvetlen lakossági szolgáltatást nagyrészt az Északpesti Vendéglátóipari Vállalat, kisebb részt pedig az ÁFESZ és tsz-ek biztosítják.

Reprezentatív étterme még mindig nincs a kerületnek, a közkezdvelt Megyeri Csárda és az Öreg Halász Étterem ellenére. Most a Pozsonyi úti bisztró újabb igényeket elégít ki, de vendéglátóipari egységre még szüksége lesz a kerületnek. A szórakozást sem elégíti ki a fiatalok körében az egyetlen zenés hely, a Colibri presszó.

Ugyancsak nem elegendő az egyetlen belkereskedelmi kölcsönző, mely nem rendelkezik megfelelő választékkal.

Emelkedik az utóbbi években az ipari szolgáltatások iránti igény is. Az ellátást állami vállalatok, KTSZ-ek és magánosok nyújtják. Megfelelő az ellátottság a ruhatisztással kapcsolatban. A fodrászat, kozmetika, óra-ékszer javítás is megfelelőnek mondható, bár területi elhelyezkedésben ezek a szolgáltató cégek nem megfelelőek. Nagy az igény híradástechnikai és háztartási gép javítására,

Jelenleg a kis fiókhálózat miatt hosszú a javítási idő és a minőség is kifogásolható. Ugyancsak kívánivalót hagy maga után a cipőjavítási hálózat és a mértékutáni ruhakészítés is.

Újpest kereskedelmi ellátottság tekintetében — mint említettük — nem állt nagyon rossz helyen a múltban sem. A megnövekedett és megváltozott igények azonban új feladatokat és célkitűzéseket határoznak meg. Két évtizedes stagnálás után kezdődött meg itt az elmúlt öt esztendőben egy új, modern hálózat kiépítése. Ez a munka nem fejeződött be, mint ahogy a kerület rekonstrukciójának feladata is hátra van.

Aki Úpesten ma vásárolni akar, minden gond nélkül teheti. De az igények állandóan fokozódnak. Ezért az 1985-ig készülő terv magában foglalja a kereskedelem és szolgáltatás további fejlesztését is. Ebből a szempontból a tervek három fő részre koncentrálnak majd. A rekonstrukció területére, Káposztásmegyer területére és a megmaradó, nem változó területre.

A terv rövidesen elkészül és reméljük, aki 1-2 év múlva, vagy a következő években újpesti lakos lesz, már a megvalósulásban is gyönyörködhet. A kereskedelem és szolgáltatás sem lesz peremkerületi itt, ezen a fejlődő, épülő városrészen...